

ЛАЗАР СУБОТИЧКИ ЗЕМУНАЦ, СЛИКАР, ПЕСНИК И ПИСАЦ

НЕСТАДОХ ПУТЕВИМА ДАЛЕКОГ СВЕТА

Светлост је обасјала душу, поневши је неком далеком оркану неке моје још неисказане будућности

Пише:
Гордана ЛАКОВИЋ

Наш гост је Лазар Суботички Земунац, сликар, песник и писац из Торонта, а преносимо текст из књиге зборника ЗАШТО СМО ОТИШЛИ.

Баршун мрака се буни и контрира белени снега.

Контрасти природе се увећавају, глорификују, а онда потиру. Један другог отиру, на грубом отирачу живота.

Децембар је...2016.

Не могу да спавам. Мисли ми лете. Мисли путују, са сећањима другују. Сузу изазивају...

Моја Елена...моја Љеночка, спава.

Снива сретна душица њене снове.

Мој поглед је помилова и пурпуром властите среће, нежно загрли.

Устао сам...

Прозор је тако близу.

Сећања ме вуку свим клизавицама властитог живота, отимајући сан са извора душе...са усана...

Један други децембар, и једна друга година сада толико далека, 1989. искренуше из огледала прошлих догађања...

Кроз велове сећања изникну аеродром.

Изникнуше све потајне наде нога.

Можда не бољега.

Али другачијег сигурно...обећавајућег...

Да...обећања дарована на олтар

властитог поноса у огромном знаку себе самога.

Понесе потоп и тај мој смех душе. Нестадох у потоку неухватљивих обећања.

Пахуље снега постадоше гушће, као да препознају моје мисли
Као сестре, грле и хладе, узавреле флуиде.

Ништа се није променило. Менгеле властитих снова и данас чврсто држе...

И гурају занос у први ред...
И шапућу све заносе, мојој души...

...Поглед ми лагано прелази зидовима мога садашњег надахнућа. Боје зраче неке непознате флуиде наднаправног. Увлаче вибрирајуће срце.

Доносе сазнања неког другог света.

Мог...а ипак другог...

Другачијег...

Задрхта рука у сећању на задовољство и додирну храпаву површину моје не тако далеке фантазије. Волео сам ту слику.

Скривао сам је, да је на продам.
Скривао је и од самога себе.

Њене кривуље вечности отресале су праšину са себе и израњале поново на светло дана, не дозвољавајући заборав.

Остала је, тамо, кућа...сама, и празна.

Остале су све неиспричане милоште.

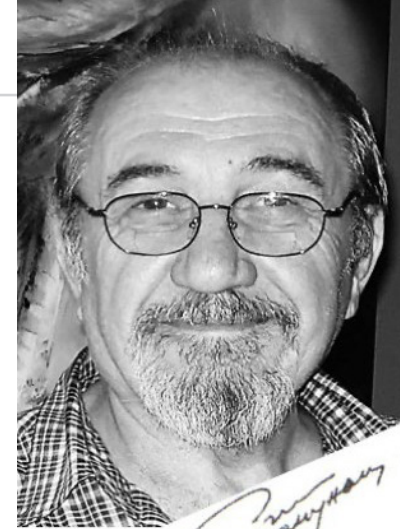
Дошле су неке душе које је нису волеле. Које су газиле мој бетон, прављен мојим рукама. И тек изникле цветиће.

Нисам био тамо.

Ластари се изгубише.

Отиђоше путевима властитих снова.

Нестаде моје баште. Остаде у

машги ограда...и ја у њој...сам...

Као курјак...

И пуче душа у хиљаду парчића. Затворих капију на бившој башти. Нестадох путевима далеког света.

Триста коња је грмило подамном, односећи све моје туге, све бивше радости...све...недоречене жеље...

Смејала се душа непознатом свету.

И скупљала само парчиће туђих снова...

Једнога дана...тачније једне ноћи...фатаморгана једног далеког сећања избриса све моје сузе.

Пратио сам данима њене путеве. Прођоше месеци...

Прођоше и године.

...Путујући камионима, мојим и туђим, и правећи хлеб наш насупни, ређале су се странице мојих сећања, руком писане. Ређале, рађале и сакупљале, без неких силовитих претензија.

Испуњавао сам само жеље сопствене душе.

Своју прву причу написао сам далеке 2002. године на обронцима ALEGHENI MOUNTAINS, WEST VIRGINIA, USA.

Био је, мај месец.
Назвао сам је "СЕЋАЊА".

...Шта је то толико јако, толико дубоко, да остаје у души за цео живот? Шта је то тако, и толико силовито и незадрживо, што буја и извире, само кад почне?

Испливава изазива милину, и тера те на још.

А онда, на још...

И не можеш то зауставити...

А и нећеш...

Не постоји милија ни топлија

рука ни сјајније ни питомије очи, нити ишта може то да замени.

Кажите, зар постоји нешто чедније или невиније, од тих покрета који благо лелујају и тих мириса који опијају. Те слатке светлости, коју прихваташ, и препушташ се њој.

Толико је то,

И зато нећеш да се вратиш.
И пуниш носдрвама удишеши мирисе

које само они, изазивају.
Мирисе које само ти памтиш, и препознајеш.

И пушташ их, да те носе далеко.
И пожелиш, да никад не буде краја.

И твоје жеље се испуњавају, и не коштају ништа, и не чекаш на њих, дуго.

Дођи, узми и уживај у сласти, јер...
...То су само твоја сећања. Само ти имаш право на њих.

То је био мој почетак.

Три хиљаде страница путовало је заједно са мном. Приче су се временом допуњавале, умножавале, постајале на неки начин мисаоно дубље, и упечатљивије...

Сремска равница, као да гори...
Трепери ваздух дотакнут преврелим зрацима.

Доњи листови винограда, још увек препуни снаге, добијаше полако боју надолазеће јесени. Савијајући се на сунцу откривали су слат набрекних гроздова. Бујала је под силином сунца, а земља пуцала као паукова мрежа, на одавном утабаном и глатким стазама између чокоћа нове лозе...

Чардаклија је, за сада, пружала мало хлада убрзано попуштајући под силином природе.

Једино коприва није спуштала своју круну, заштићена гранама воћа препуног рода...и нагнутом, донекле трулом, старом тарабом...

Мирисала је трава.

Слаткасто...

...Попадале ишљиве су трулиле позивајући летећи род зоба на гозбу. Чак и малени лептир шарених крила на момент застаде, на до пола иструлелој крушки нежне златно-жуте боје, хала-

пљиво упијајући свој део сласти
..Уз саму ивицу реда чокоћа, испод широких листов сјајиле су се површине још увек присутних барица, заосталих после малопређашње кишице. Дошла је доносећи нечија огромна очекивања, на тренутак је попрскала усахлу земљу, и безобзирно нестала...

Нестаће и тих барица.

Једна земља ће их загрлити и упити невероватном брзином. Ваздух ће поново треперити, прегрејан силином сунца. А сремска равница поново утоњити у свакодневне и уобичајене мирисе дозревања житарица, слаткастог и незаменљивог мириса покошених ливада, бујне зелене делетине и још увек модро-зеленог и одавно изцикљалог кукуруза...

Ветрић их дотаче, доносећи

Аутор Лазар Суботички Земунац

опојни мирис покошене ливаде.
Малено ждребе, женско, мировало је испод једино разгранатог ораха, дубоко упијајући његову трепераву хладовину, отворених очију снивајући далеке зелене ливаде...

Мазио га је Лазица по врату.
- Благо теби! Ти не мораш да идиш у школу.

Гледала га је, и као да је све разумела.

Сео је на треножац, маленом руком подбочивши браду, дубоко обавијен придошлом тугом...

Тако се завршио период, најлепших година живота, малог Лазе...

И настаде опраштање од свих.
И од пужева и свих врабаца испод тричане стреје.

Свих коприва и миришљавих пољских цветова.

Њихове мирисе Лаза никада није заборавио. Мирисали су му и кас-

није, у сећању нежне дечије душе, милујући његово срце. Шапућући поруке љубави, његовог старог краја.

Опростио се и од свих чокоћа, пуних плода, Чак и од гованица дединих коња.

И одведе га тата Жика, у Земун, да иде у школу.

Сузе су цуреле и прича би испричана мама Зорки.

- "Сине мој слатки, туци их све редом. То ти твоја мама одобрава. И недај сине никад, на себе! Проклетиње оне једне!..."

Први је и с п л а т о р а ч у н Стева, одмах то послеподне, за неуспешно клање у шупама. А и за оне, никад поједене, кифле његовог оца...

А и вруће млеко!
И разлупано Ускришње јаје, на

превару.

...Трчао је Стева уз степенице дерући се, и дозивајући оца. Стевина мама, а и Лазина, су толико биле оправдано љуте, да су упутиле једна другој неколико дивних израра, уз осмех, наравно...

Није боље прошао ни Милан, Стевин саучесник.

Истрчао је Миланов отац, на терасу. Псујући је претио, и махао његовим дебелим ручердама.

- Јебем ја и теби матер!- нарогуши се мали Лаза стојећи на средини дворашта, показујући стегнуту песницу, и мрко гледајући тог тату, двестокилаша..

- И да ти пичка материна....- додао је.

...Полако и достојанствено се окренуо, и кренуо кући. А онда малко пожурио.

"Шлогирао" се дебели, и пожурио низ степенице, да ухвати Лазицу.

наставак на страни 30

Пре је могао да ухвати ветар, будала.

Онда му је остало само да се потужи Лазиној мами, мама Зорки. Боје не знамо како је дебели прошао. Она, није баш имала великог смисла за хумор, ако је био у питању, њен слатки син. А, волела је и да таба варјачом. Јој, Бого...ала би пуцало. Да ли је дебели, баш добио варјачу, не знамо. Али знамо да више никад Лазини нису ишли, код њих на кафу, а ни обрнуто...

А тог поподнева је, дувајући к'о пандур и црвених образа, Миланов тата је силазио низ дугачке степенице грдећи слабу сијалицу у полумраку ходника.

А и оне који су је поставили. И тако...још по нешто...

.....
"Жмурили" су углавном они млађи балавандери.

Старији су предводили сакривање.

Приметио сам да су се они најстарији увек сакривали на много удаљенијим местима, чисто из практичних разлога. И старије девојчице су их пратиле, осмехнуте, из тих истих практичних разлога, наравно...

...За мене је практични разлог и практично место, пронашла моја прва комшиница. Знала је стварно добро место за сакривање. Толико добро, да су сви већ отишли кућама, пре него што смо и ми изашли на светлост бећарског месеца, све чекајући...јел' те...да нас пронађу. У међувремену ми је показала неколико трикова за добро сакривање.

Пробајући њене савете остао сам у гаћама.

Није волела њихову белу боју, која се видела надалеко, па сам морао и њих да скинем.

Ужурбала се осетивши у рукама моја природна изненађење. Одушевила се природом, а такође и мојим незнањем. Сматрала се једином одговорном да надогради скоро сва незнања првога комшије.

Од те вечери смо играли "жмурке", али само нас двоје. Други нам нису били потребни. "Жмурили" смо се, мислим...сакривали смо се узајамно, све док заједничка кулминација није објавила свеобухватну победу. И наши флуиди, наравно, пронашли природан пут напоље.

ПИСАЦ, ПЕСНИК И СЛИКАР

Рођен је давно у земљи које више нема. Град Земун је био његово пребивалиште скоро четрдесет година његовог живота. Данас живи и ради у Торонту. Тачније, не ради више ништа. У својих седамдесет и кусур година, испуњава само жеље властите душе. Слика и пише. У новембру, 2015. је изашла и шеста књига овог торонтског песника, писца и сликара...

Није члан ни једног друштва, нити организације...

Земун, град на обалама реке Дунава и реке Саве, био је дуго година место његовог живљења. И данас, у његовом срцу постоји место које заувек припада том граду и времену које је давно прошло, али у сећању, још увек тако живо. Рођен, и само рођен, далеке 1948. у селу Деч...нисам казао Беч...а и где би ставили цео Беч у малени Срем, зар не?

Сва његова прозна дела обитавају на релацији тих двају места, његовог Земуна и његовог Деча, такође и уз сву добровољну асистенцију двају река...реке Саве и фамозног Дунава...

Од школске спреме има средњу машинску школу и никада завршену вишу машинску.

Београдска Естрада и све тадашње кафане дичнога Срема сносе, и то у потпуности, сву моралну одговорност...

Грешите, грешите...био је музичар...не пијаница...

...1989. године се доселио са породицом у Торонто, у овај град на обалама Онтаријског језера...

Приватни бизнис у транспорту, и силна путовања широм Северне Америке, такође и небројене бесане ноћи под небеском капом, су били добродошла одскочна даска његовом књижевном стваралаштву.

Објављене књиге:

2008. -"УРЛАЈУ ВУКОВИ"- роман

2010. -"ТРАГОВИ"- одабране песме

2014. -"РАВНИЦА"- песме за децу

2014. -"БАШТА"- одабране песме

2014. -"МАРА"- роман

2015. -"БЕЛИ ВЕТАР"- роман

2016. -"ЈОРГИЋА КРВ"- роман-трилогија-при крају...

Број урађених слика: непознат

Број продатих слика: непознат

Број поклоњених слика у разним приликама, манифестацијама, донацијама: непознат

Слике можете пронаћи скоро на свим континентима, изузев Африке...

Једино их још тамо нема...

Грешим, има их и тамо...у Гани, веровали или не...

...Сликањем се почео бавити још у данима обавезног школовања и необавезних распуста, проведених на селу у загрљају најчистије природе, удишући мирисе жаркога сунца, проналазећи их у живим бојама пољскога цвећа. Песма пољске шеве је интригирала сва жаршта горућих боја његове душе...

Боје природе су бојиле душу дечака...

Жеља их је памтила.

Рука, само преносила...

Своје прве кораке у уметности је осетио на прохладном ваздуху, морајући да напусти учионицу, плаћајући данак жељама наставнице цртања. Желела је уметнички нацртану столицу...

Он...па...баш и није!

Ћарлијање лахора зеленим просторствима је било његово решење, тражене столице.

Не и њене...

Био је избачен са часа ликовног.

Никада више није сликао...столицу...

А онда...

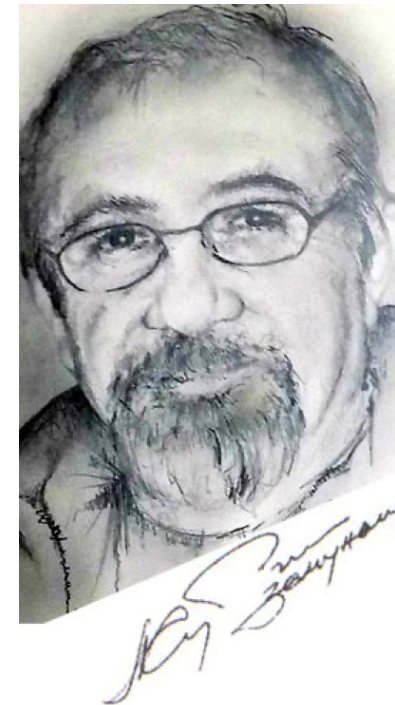
А онда смо то радили поново...а шта друго?

Била је заиста искуснија од мене.

Моје је било само да се појавим на нашем скровитом месту. А онда би она преузела вођство.

К'о Џингис Кан, бре!

Једном сам инстинктивно поку-

Аутопортрет Лазар Суботички
Земунац

шао да урадим нешто више. Измакла се не дајући ми.

А онда је и дошао и крај летњег распуста.

Вратио сам се назад у мој Земун...

Сада вам морам нешто признати!

...Следеће године...сам једва дочекао да одем у село на распуст.

Ноћима сам сањао моју комшиницу. Али остао сам до крајности разочаран.

Комшиница је отишла у Нови Сад у тамошњу медицинску школу. Мало размисливши схватио сам да ће бити феноменална медицинска сестра, са својим вештим рукама и фантастичним могућностима сугестије.

И да тако треба да буде.

Пожелио сам јој срећу.

Од тога дана више нисам играо жмурке. Прерастао сам то годиште.

То је била играчка само за децу! Малена занимација, "што живот значи"! Зар не? Хе,хе...

Шта ви мислите? Да, да...ви који читате ове редове! Немојте да ми кажете да никада...али баш никада нисте играли, ту познату игру... мислим, "жмурке"! Не?... Како...па чак и одрасли је воле...

...делови из најновијег романа-трилогије "Јоргића крв"

Душа се смирила.

Душа је, своја крила, потпуно раширила...и полетела стазамаште...

Светлост је обасјала душу, поневиши је неком далеком оркану неке моје још неискане будућности.

И када те светлости, престане бити

Свако ће, то мало, својих прња у гомилу свити...И нестати...

Нестајеш...и не престајеш...

Све док ти крстачу, не забију, више главе. Покров тишине, у недра, ставе...

И у заборав...гурну...

ПОГОВОР

...Путујући камионима, мојим и туђим, и правећи хлеб наш насупни, ређале су се странице мојих сећања, руком писане. Ређале, и сакупљале, без неких силних претензија. Испуњавао сам само жеље сопствене душе. Три хиљаде страница путовало је заједно самном. Приче су се временом допуњавале, умножавале, постајале на неки начин мисаоно дубље, и упечатљивије...

Био је то можда и најлепши период мога бивствовања, на Северно америчком континенту.

Данас, драги читаоче, имаш прилику да потврдиш или оповргнеш моје речи...

Драги читаоче,

...Што је било далеко, дошло је близу. Дошло је време нашег растанка. Ја више немам шта да испричам. Све што сам имао да кажем, рекао сам.

И сада је, крај...

Пуних петнаест година ми је требало да све испричам и напишем, на начин, на који је то моја душа желела. Све су то, у основи, љубавне приче...љубавни романи. Све су то и животне приче. Са утканом љубављу, као вечним сапутником. И дефинитивно нису, то тврдим, резултат носталгије за старим крајем...и ако би се, по самој тематици мојих романа, то могло рећи.

Ја нисам напустио бившу Југославију због рата. Или због нечије силе...или политике...

Не, у то време није ни било

рата. Дошао сам пре почетка, тог својеврсног, безумља.

Или због лошег живота?

Не...не бих ни то, могао рећи!

Био је крив авантуристички део душе, у мени.

И то би била права истина.

Нешто што ме и дан данас држи у животу.

Нешто, чега се ниуком случају не одричем.

Данас, када је већ дошло време неког умног и душевног сабирања, то слободно могу да кажем.

Можда су ове песме и романи и својеврсна исповест.

Нисам далеко од те помисли.

Вероватно и јесу.

...Сво време сам покушавао да испричам и својом романима приближим једно нестало време.

Нешто што је било...и заувек, нестало.

Којом бојом ће бити обојено то време, и сам крај тог времена, није на мени да дам одговор, мада се одговор већ сада назире. На моју велику жалост.

Једина утеха у свему је, да је будућност веома дугачак период времена, и растеглив, као гума на гаћама...да извините...и веома подложан променама.

Па тако и вредновању.

Читаоче, без увреде, али...

"Народ је стока!"- тврдио је мој покојни теча.

Био је возач у градском саобраћајном предузећу.

Тада сам био дете.

Смејао сам се.

Данас сам, већ схватио. Разлози за постојање су потпуно исти. Радни и репродуктивни. А, на кланицу, кад треба...

Колико би могли да потврдимо његову констатацију и у другим сферама тадашњег а и овог данашњег живота, сем у градском превозу, не бих знао рећи, нити сам покушавао да то, својим причама, пронађем.

Немој ни ти тражити ту врсту одговора.

Потражи их у неким другим књигама, умнијих људи. Нека моје приче и моја сећања остану само у домену лепоте и љубазности тога доба...

...Кажу...да се временом забрављају све лоше ствари...а памте само добре.

Па, нека тако и буде...живели!